

Memo van de gedeputeerde

M. Van der Sloot

Gedeputeerde Samenleving, Cultuur en Erfgoed

Onderwerp

Toezegging gedenkteken overleden Statenleden tijdens WOII en overzicht activiteiten
Brabant Remembers

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u graag informeren over:

1. Onthulling gedenkteken in de Statenlounge ter nagedachtenis aan de omgekomen Statenleden tijdens WOII
2. Overzicht activiteiten 75 jaar Vrijheid/ Brabant Remembers in 2019 en 2020

1. Onthulling gedenkteken ter nagedachtenis aan omgekomen Statenleden tijdens WOII

Aanleiding: Motie M66 - Statenvoorstel 66/17 Gedenkteken omgekomen PS-leden WOII, ingediend door PVV en unaniem aangenomen. Verzoeken GS om de mogelijkheden te bekijken om voor 2019, het jaar waarin het 75 jaar geleden zal zijn dat onze provincie is bevrijd, het provinciehuis te voorzien van een permanent gedenkteken voor de Statenleden die in de oorlog zijn omgekomen.

GS heeft toegezegd dat er een permanente plek in het Provinciehuis wordt gezocht.

We vullen deze permanente herdenkingsplek in met een gedenkteken in de Statenlounge; in de boekenkasten waar de (oude) Statenverslagen staan. Tussen de notulen van de Staten van 1941 (laatste bijeenkomst Staten na uitbreken WOII) en 1946 (eerste verslag na WOII) zal prominent zichtbaar een open ruimte gerealiseerd worden met daarin een opengeslagen boek, waarin een tekst en namen van omgekomen Statenleden wordt opgenomen.

Een geplande datum voor de onthulling voor het gedenkteken is nu voorzien op 13 september (Statendag, onder voorbehoud), aangezien eerder die week (van 9 t/m 11 september met een Internationale Jongerenconferentie en op 11 september met de Provinciale Herdenking Brabants Gesneuvelden in Waalre) het herdenkingsprogramma Brabant Remembers van start gaat.

In de 75 etalageverhalen van Brabant Remembers zijn twee verhalen opgenomen, waarin betreffende Statenleden in terugkomen:

Datum

21 augustus 2019

Documentnummer

4567989

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

-

Van

Gedeputeerde M.A.B. van
der Sloot

Telefoon

073-681 2594

Bijlage(n)

1

1. *De Hellegang van de zeven burgemeesters* (verhaal gemeente Leende, het gaat hier om burgemeesters Wijnen (gemeente Asten) en Smulders (gemeente Someren), die aan de Kanaaldijk-Zuid in Someren een herdenkingsmonument heeft). <https://www.brabantremembers.com/verzet/de-hellegang-van-de-zeven-burgemeesters/>

Datum

21 augustus 2019

Stuknummer

4567989

2. *Er blijft genoeg over voor de weinige tijd dat ik zal leven* (verhaal gemeente Waalwijk, gaat hier om burgemeester Moonen, die samen met de broers Hoffmans ook een gedenkteken heeft op de achtergevel van het Stadhuis. Daarnaast staat er een oorlogsmonument dat alle Waalwijkse WOII-slachtoffers herdenkt in een park aan de Burgemeester Moonenlaan). <https://www.brabantremembers.com/strijd-1944/er-blijft-nog-genoeg-over-voor-de-weinige-tijd-dat-ik-zal-leven/>

Van alle 75 verhalen wordt door social designer en kunstenaar Rocco Verdult een 'STILLEVEN' gemaakt. Dit is een maquette op schaal 1:87/H0, waar het publiek letterlijk om het verhaal heen kan lopen en vanuit verschillende perspectieven naar de cruciale scène kijken die het verhaal kenmerkt. Iedere gemeente krijgt een maquette van hun verhaal. Deze maquette dient vervolgens als inspiratie om met onderwijs, heemkunde, ondernemers en makers in dialoog te gaan om het verhaal een plek te geven en te vertalen naar betekenisvolle herdenkingen of evenementen i.h.k.v. 75 jaar bevrijding. En daarbij de vele tientallen of honderden andere verhalen uit de gemeenschap op te halen of te koppelen.

Voor de onthulling van het gedenkteken proberen we beide STILLEVENS van bovengenoemde verhalen in het Provinciehuis tentoon te stellen. Bij de onthulling van het gedenkteken geven we het presidium een rol. De vorm en inhoud van de bijeenkomst worden de komende weken verder uitgewerkt.

Aansluitend worden in het weekend van 14 en 15 september (Open Monumentenweekend in Provinciehuis) bovenstaande en een aantal andere STILLEVENS op het Statenveld geëxposeerd, aangevuld met diverse films die Omroep Brabant heeft gemaakt van de 75 verhalen van Brabant Remembers.

2) Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid / Brabant Remembers in 2019 en 2020

Het overzicht in bijlage betreft herdenkingen/activiteiten/evenementen die i.h.k.v. 75 jaar vrijheid/Brabant Remembers in 2019 en 2020 plaats zullen vinden. Het is een dynamische lijst die continue aangepast wordt op basis van binnenkomende verzoeken en projecten die zich aandienen. Het betreft de volgende type activiteiten/projecten:

- Projecten die door het Nationaal Comité 4 en 5 mei op nationaal niveau rond 75 jaar vrijheid worden gepositioneerd, waarbij ze de samenwerking zoekt met andere partners. Om dit te coördineren is de Stichting 75 jaar

vrijheid in het leven geroepen door Nationaal Comité 4 en 5 mei en het vfonds.

- Iconische projecten, waar Brabant Remembers zelf de regie op voert en die naast een provinciale- ook een (inter-)nationale uitstraling hebben.
- Samenwerkingsprojecten en projecten van de aangesloten musea en herinneringscentra. Dit zijn projecten waar Brabant Remembers niet zelf de regie voert, maar samenwerking zoekt met partijen op basis van inhoud en publieksbereik;
- Projecten uit de Call For Proposal (CFP) die Brabant Remembers samen met het vfonds heeft uitgeschreven. Het betreft hier projecten die zijn toegekend uit de eerste tranche. De tweede tranche van de CFP is begin juli 2019 opengesteld en liep tot 7 augustus door. De verwachting is dat dit nog eens eenzelfde aantal (of meer) projecten/evenementen op gaat leveren in 2020;

Datum

21 augustus 2019

Stuknummer

4567989

De projecten die niet zijn gemarkeerd betreffen vaak reguliere herdenkingen, waar Brabant Remembers uiteraard wel aandacht aan besteed. Hieronder worden enkele activiteiten kort toegelicht.

Dilemma Doolhof

Op donderdag 13 juni is in Bergen op Zoom het Dilemma Doolhof officieel geopend. Deze interactieve kunstinstallatie stelt bezoekers voor ingrijpende keuzes in conflictsituaties uit het verleden en het heden. Tijdens een wandeling door het Dilemma Doolhof wordt de impact van de Tweede Wereldoorlog tastbaar en invoelbaar gemaakt, en overgedragen aan jongere generaties. Het Dilemma Doolhof is een concept van Mothership en één van de iconische projecten uit het programma van Brabant Remembers in opmars naar de viering van 75 jaar bevrijding van Nederland in 2020. De officiële opening vond plaats in bijzijn van de Canadese ambassadeur Sabine Nölke, Commissaris van de Koning Provincie Noord-Brabant Wim van de Donk, burgemeester Bergen op Zoom Frank Petter, voorzitter Stichting Crossroads Brabant '40-'45 Ton Rombouts en programma-directeur Brabant Remembers Femke Klein. Het doolhof blijft tenminste één jaar op deze locatie staan en is vrij toegankelijk van 8.30 uur tot zonsondergang, en in de zomer tot 21.00 uur.

Persbericht: <https://www.brabant.nl/actueel/nieuws/2019/juni/dilemma-doolhof-bergen-op-zoom-geopend>

Artikel **Trouw**: <https://www.trouw.nl/samenleving/-oefenveldje-voor-morele-vorming-laet-bezoekers-nadenken-over-oorlogssituaties~ab5409a6/>

Nationaal startmoment herdenking 75 jaar Vrijheid, Terneuzen 31 augustus 2019

In aanvulling op bestaande herdenkingen en vieringen organiseert het Nationaal Comité 4 en 5 mei in samenwerking met de Stichting coördinatie 75 jaar vrijheid in 2019 en 2020 een aantal grote evenementen. Bij de organisatie daarvan zoekt het

Nationaal Comité de samenwerking met provincies, gemeenten en organisatoren van herdenkingen en vieringen. Voor de nationale start van de herdenking van 75 jaar Vrijheid is gekozen om de (inter-)nationaal onderbelichte 'Slag om de Schelde' een podium te geven.

Datum

21 augustus 2019

Stuknummer

4567989

De inbreng vanuit Brabant Remembers in het programma van 31 augustus zit met name in de Vrijheidsboulevard. Het idee is nu dat Brabant Remembers i.s.m. Studio Rocco Verdult 6 van de 75 Stilllevens gaat tonen in 3 zeecontainers, met daarbij jonge makers/verhalenvertellers die zowel in het Nederlands als Engels het betreffende verhaal kunnen vertellen. Inmiddels is bekend dat de Koning en Koningin en ook het Belgische Koningspaar op 31 augustus naar Terneuzen komen en dat diverse staatshoofden (België, Duitsland, Frankrijk, Engeland, Canada, Amerika) zijn uitgenodigd.

Daarnaast is Brabant Remembers nauw betrokken bij het programma rondom Slag om de Schelde in oktober in de Brabantse Wal gemeenten.

Provinciale Herdenking Brabants Gesneuvelden, Waalre 11 september 2019

Op 6 juni jl. werd bekend gemaakt dat Guus Meeuwis spreker is tijdens de 75e herdenking van de Brabantse Gesneuvelden op 11 september 2019 in Waalre. Jaarlijks is de start van alle herdenkingen in Brabant in september in Waalre. Hier wordt al sinds 1944 de enige provinciale 'Herdenking Brabantse Gesneuvelden' georganiseerd. Sindsdien worden de gesneuvelde Brabantse militairen en verzetsstrijders in de Tweede Wereldoorlog en later ook de in andere oorlogen en tijdens VN-missies gevallen Brabanders jaarlijks herdacht.

De bijeenkomst is voor Brabant het begin van het uitgebreide programma van activiteiten onder de titel "Brabant Remembers" rondom het 75e jaar van de bevrijding in 2019 dat deel uitmaakt van de nationale herdenking en viering van de vrijheid.

Internationale jongerenconferentie, Eindhoven/Waalre 9 t/m 11 september 2019

Samen met Erfgoed Brabant en de provincie Noord-Brabant organiseert Brabant Remembers '40-'45 in de dagen voorafgaand aan deze herdenking een Internationale Jongerenconferentie in Eindhoven/Waalre. De Internationale jongerenconferentie is het kick-off moment voor de activiteiten die er in dit bijzondere jaar worden georganiseerd in het kader van Brabant Remembers. De conferentie wordt internationaal, waarbij we gebruik kunnen maken van het internationale jongeren netwerk dat Erfgoed Brabant de afgelopen twee jaar heeft opgebouwd. Speciale aandacht gaat ernaar uit dat we jongeren (18-35) betrekken uit de geallieerde landen, uit Duitsland en uit landen waar recentelijk nog oorlog was (of nog woedt). Binnen dit netwerk is een kernteam van 12 tot 15 jongeren samengesteld dat de conferentie zelf ook organiseert. Voorafgaand aan de herdenking op 11 september nemen de jongeren deel aan een vrijheidsmaaltijd, samen met de uitgenodigde burgemeesters. En tijdens de herdenking hebben de jongeren ruimte in het programma om de resultaten van de conferentie met de aanwezigen te delen.

Bijlage 1. Toelichting 'Brabant Remembers'

Aanleiding

Tijdens en na de 70e herdenking in 2014 en 2015 van de bevrijding van Nederland in het algemeen en Brabant in het bijzonder, werd duidelijk dat Brabant onvoldoende heeft ingespeeld op de grote (inter)nationale aandacht die er was voor het thema. Hoewel de bezoekerscijfers aan de herdenkingen, (oorlogs-)musea en herinneringscentra in 2014 stegen, bleven ze in Brabant achter ten opzichte van andere provincies. De oorzaak hiervan lag o.a. in een gebrek aan samenhang, samenwerking en afstemming tussen de verschillende partijen die zich bezighouden met het WOII-erfgoed in Noord-Brabant en het ontbreken van een samenhangend Brabants WOII-verhaal.

Datum

21 augustus 2019

Stuknummer

4567989

Daarom hebben we als provincie in 2015 het initiatief genomen om diverse partijen bij elkaar te brengen, zoals het Generaal Maczek Museum Breda, Museum Bevrijdende Vleugels Best, Nationaal Monument Kamp Vught en het Oorlogsmuseum Overloon, Erfgoed Brabant en VisitBrabant. Later zijn hier ook stichtingen zoals Herdenking Bevrijding Brabantse Wal en 18 September Eindhoven bij aangesloten.

Kader Erfgoed 2016-2020

De ambitie van het Kader Erfgoed 2016-2020 is dat over 50 jaar de geschiedenis van Brabant nog steeds kan worden doorgegeven aan de volgende generaties. Met vier inhoudelijke verhaallijnen (Religieus Brabant, Innovatief Brabant, Bestuurlijk Brabant en Bevochten Brabant) willen we verbeelden en verbinden. Daarbij is de inzet om met de Brabantse partners verdere focus aan brengen om te komen tot een gezamenlijke kwaliteitsimpuls. Binnen de verhaallijn 'Bevochten Brabant' speelt het erfgoed van de Tweede Wereldoorlog een belangrijke rol.

Intentieovereenkomst Brabantse partners

In 2016 hebben we als provincie met Oorlogsmuseum Overloon, Nationaal Monument Kamp Vught, Generaal Maczek Museum Breda, Bevrijdende Vleugels Best, Stichting 18 september Eindhoven, Erfgoed Brabant en VisitBrabant een intentieovereenkomst getekend, dat het startsein was voor het ontwikkelen van een meerjarenprogramma waarmee Noord-Brabant haar WOII-erfgoed (inter-)nationaal op samenhangende wijze wil presenteren en voor een breed en jonger publiek toegankelijk wil maken. De partners ontwikkelen met elkaar een complementair museaal aanbod dat de hele Brabantse WOII-canon bestrijkt: inhoudelijk, functioneel, geografisch en doelgroepgericht. Tevens gaan de partners verhalen en belevingen borgen in de museale infrastructuur.

Stichting Crossroads Brabant 40|45

Om dit verder vorm te geven hebben de Brabantse partners de Stichting 'Crossroads Brabant 40|45' opgericht. Stichting Crossroads Brabant 40|45 is de langjarige en duurzame samenwerking tussen diverse WOII-gerelateerde partners in Brabant, maar ook Erfgoed Brabant, VisitBrabant en diverse stichtingen, die als doel heeft het materiële en immateriële erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog dat Brabant rijk is

voor een breed publiek toegankelijk te maken en duurzaam te borgen. De samenwerking heeft een scope die verder reikt dan de jubileumjaren 2019 en 2020. In juni 2017 is het meerjarenprogramma van de Stichting opgeleverd. Het programma (in 2018 omgedoopt naar 'Brabant Remembers') voorziet in een brede inhoudelijke en duurzame verbinding tussen verhalen & plekken in de provincie die de betekenis van de Tweede Wereldoorlog in Brabant toen en nu in beeld brengen. Zo geeft Crossroads aan het veld van herinneren en herdenken een extra dimensie en verdiepingsslag: mensen van nu raken met levensveranderende persoonlijke verhalen van toen, met de schaduw van de wereldgeschiedenis.

Datum

21 augustus 2019

Stuknummer

4567989

Brabant Remembers

Brabant Remembers is het programma van Stichting Crossroads Brabant 40|45 voor 75 jaar vrijheid in Brabant in 2019 en 2020 en vertelt bijzondere, inspirerende, persoonlijke verhalen van de Tweede Wereldoorlog: groot of klein, over mobilisatie, verzet, collaboratie of bevrijding. Verhalen waarin een levensveranderende keuze centraal staat. Vijfenzeventig 'etalage'-verhalen, voor ieder jaar dat we in vrijheid leven één. De etalage-verhalen staan symbool voor de ruim 700 persoonlijke verhalen die in de afgelopen 2,5 jaar door Stichting Crossroads Brabant 40|45 via diverse regionale bijeenkomsten zijn opgehaald. Samen geven de etalage-verhalen een goed beeld van de impact van de Tweede Wereldoorlog op de samenleving. De 75 verhalen vormen het uitgangspunt voor een Brabant breed programma en de (inter-)nationale campagne Brabant Remembers. Samen met gemeenten, musea en andere partners worden deze verhalen vertaald naar een innovatief cultureel programma in 2019-2020. Met het doel om de impact van de Tweede Wereldoorlog over te dragen, tastbaar en invoelbaar te maken en zo ook de jongere generaties te bereiken. Met Brabant Remembers is Stichting Crossroads Brabant 40|45 'Lead Consortium Partner' van de internationale campagne Europe Remembers van de Liberation Route Europe Foundation. Dat is één van de redenen waarom voor de naam 'Brabant Remembers' is gekozen. Daarnaast heeft 'Remembers' betrekking op zowel herdenken als herinneren en heeft het dus meer lading dan bijvoorbeeld 'Brabant Herdenkt'.

Betrokkenheid Provincie en samenwerking met het vonds

Provinciale Staten bevestigden in 2017 de betrokkenheid bij deze ontwikkeling voor de komende periode (begrotingswijziging Erfgoed, door PS vastgesteld op 7 juli 2017), mede in het licht van de bijzondere herdenkingsjaren 2019 en 2020, met een extra bijdrage van €5,3 miljoen voor de periode 2017 tot en met 2020. Hiervan zetten we €2,7 miljoen in op het meerjarenprogramma 'Brabant Remembers' van Stichting Crossroads Brabant 40|45 (GS besluit november 2017) en investeren we maximaal €2,6 miljoen in de modernisering van de musea en herinneringscentra (GS besluit juli 2018).

Op 21 maart 2018 is in een bestuurlijk overleg tussen Provincie (gedeputeerde Swinkels) en vonds (directeur Michiel van Hattem en secretaris Raad van Bestuur Ton Heerts) afgesproken om voor de periode 2018-2020 een intentieovereenkomst aan te gaan, waarin afspraken worden gemaakt over:

1. Samenwerking t.a.v. het materiële en immateriële erfgoed van de Tweede Wereldoorlog in Brabant;
2. Het toewerken naar een grootschalig herdenkingsprogramma 'Brabant Remembers' in 2019 en 2020;
3. De inhoudelijke en financiële ondersteuning hiervan door Provincie en vfonds.

Datum

21 augustus 2019

Stuknummer

4567989

De overeenkomst is op 25 mei 2018 in Utrecht ondertekend. Het vfonds geeft met deze overeenkomst aan dat men maximaal €5 miljoen investeert in Brabant, vergelijkbaar met de bijdrage die de Provincie doet tot en met 2020. Het vfonds wil een deel van dit bedrag beschikbaar stellen aan Stichting Crossroads Brabant 40|45 voor het meerjarenprogramma 'Brabant Remembers', het overige deel zal worden geïnvesteerd in diverse musea/herinneringscentra in Brabant. In navolging van deze intentieovereenkomst is het vfonds nu met meer provincies een overeenkomst aangegaan.

Brabant Remembers regionaal, nationaal en internationaal

De Stichting is namens de Brabantse partners lid van de 'Liberation Route Europe Foundation' en sinds 2017 'Lead Consortium Partner' van de Europese bewustwordings- en marketingcampagne 'Europe Remembers'. Er wordt in dit kader toegewerkt naar een grootschalig en samenhangend provinciaal herdenkingsprogramma ter gelegenheid van het 75e jubileum van de bevrijding in 2020 in het algemeen en die van Zuid-Nederland in het najaar van 2019 in het bijzonder. In 2017 en 2018 stonden vertegenwoordigers van St. Crossroads Brabant 40|45 en Liberation Route Europe hiervoor al gezamenlijk op de World Travel Market in Londen en de Internationale Trade Beurs in Berlijn. Stichting Crossroads Brabant 40|45 ontwikkelt het meerjarenprogramma t/m 2020 dan ook onder de noemer 'Brabant Remembers'.

Er is sprake van commitment van diverse Brabantse stakeholders. Naast Brabantse gemeenten en de musea, heeft de Stichting Crossroads Brabant '40-'45 ook andere samenwerkingspartners die het programma versterken, zoals Stichting Operatie Market Garden 2019, Bevrijdingsfestival Brabant, Omroep Brabant en lichtfestival GLOW in Eindhoven. Deze samenwerkingen versterken de inhoud én leiden tot een gegarandeerd minimum publieksbereik.

Nationaal sluit Crossroads aan bij ontwikkelingen en organisaties, zoals het Platform WOII (waarin o.a. Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45, het NIOD, Nationaal Comité 4 en 5 mei, zijn vertegenwoordigd) en de nieuwe landelijke stichting '75 jaar bevrijding' die samen met het Nationaal Comité 4 en 5 mei de activiteiten in 2019 en 2020 in Nederland gaat coördineren. Langs inhoudelijke lijnen (denk aan Operatie Market Garden, Slag om de Schelde, Biesboschcrossers, Peel-Raam Stelling, Duitse Militaire Begraafplaats Ysselsteyn/Oorlogsmuseum Overloon e.d.) werken individuele instellingen samen met partijen in andere provincies. Via het meerjarenprogramma 'Brabant Remembers' wordt ook actief de verbinding gelegd met omliggende provincies Limburg, Zeeland en Gelderland.

Interessante Links

<https://www.omroepbrabant.nl/tv/programma/970/Brabant-Remembers>

Van alle 75 etalage-verhalen van Brabant Remembers maakt Omroep Brabant een korte mini-documentaire. Deze worden het komend jaar op zondag uitgezonden op Omroep Brabant, maar worden daarnaast ook gebruikt voor social media. Op deze landings-pagina van Omroep Brabant worden alle mini-documentaire verzameld.

Datum

21 augustus 2019

Stuknummer

4567989

<https://www.brabantremembers.com/stilleven/>

Een van de iconische projecten van Brabant Remembers. De 75 STILLEVENS zijn ontworpen door social designer Rocco Verdult. Gemeenten zetten de maquettes de komende maanden lokaal in. Eind oktober haalt Brabant Remembers alle 75 STILLEVENS op om ze vervolgens samen te brengen in één grote expositie tijdens de Dutch Design Week. Daarna gaan de STILLEVENS rondreizen door de provincie.

<https://www.brabantremembers.com/ar-app/>

In een aangrijpende Augmented Reality App brengt Brabant Remembers de persoonlijke verhalen tot leven. Herbeleef de verhalen van mensen in oorlogstijd in Brabant en bezoek de plek waar hun leven ingrijpend is veranderd. De app is gratis te downloaden voor Iphone en Android toestellen.

Met vriendelijke groet,

M. Van der Sloot

Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid

Type	Datum	Titel	Locatie	Organisatie	Toelichting
Iconisch	14 juni 2019 t/m 6 juni 2020	Dilemma Doolhof	Bergen op Zoom	Brabant Remembers	Op donderdag 13 juni is in Bergen op Zoom het Dilemma Doolhof officieel geopend. Deze interactieve kunstinstallatie stelt bezoekers voor ingrijpende keuzes in conflictsituaties uit het verleden en het heden. Tijdens een wandeling door het Dilemma Doolhof wordt de impact van de Tweede Wereldoorlog tastbaar en invoelbaar gemaakt, en overgedragen aan jongere generaties. Het Dilemma Doolhof is een concept van Mothership en één van de iconische projecten uit het programma van Brabant Remembers in opmars naar de viering van 75 jaar bevrijding van Nederland in 2020. Het doolhof blijft tenminste één jaar op deze locatie staan en is vanaf vandaag vrij toegankelijk van 8.30 uur tot zonsondergang, en in de zomer tot 21.00 uur.
N.v.t.	4 augustus 2019	Army Tour	Best	Museum Bevrijdende Vleugels	Met historische WO2 voertuigen bezoeken we meerdere bijzondere plekken in de omgeving van Bevrijdende Vleugels. Een van onze deskundige gidsen zal op elke locatie uitleg geven. Een bezoek aan Bevrijdende Vleugels zit bij deze tour inbegrepen.
N.v.t.	15 augustus 2019	Het gezicht van Gestel. Gijzelaars van Beekvliet 1942-1944	Den Bosch	Noord-Brabants Museum	Boekpresentatie van het boek van Yve de Vries, met aansluitend een bezoek aan de gelijknamige tentoonstelling met 35 schilderijen van gijzelaars, destijds geschilderd door Karel van Veen.
N.v.t.	20 augustus 2019	Bezoek Ministerraad	Oisterwijk	Hotel Bos en Ven	75 jaar geleden was op deze locatie de eerste vergadering van de Ministerraad na de oorlog.
N.v.t.	25 augustus 2019	Wandeltocht Battle at Best	Best	Museum Bevrijdende Vleugels	Deze bijzondere wandeltocht 'Battle at Best' zal verzorgd worden door Battlefield <i>expert</i> Edwin Popken. Samen met Edwin loop je door de bossen van Best, en bezoek je bijzondere hotspots van Operatie Market Garden.
N.v.t.	27 augustus 2019	WOII Lezing	Best	Museum Bevrijdende Vleugels	Bevrijdende Vleugels organiseert verschillende lezingen. Altijd WO2 gerelateerd, veelal rondom het thema Market Garden.
Call for Proposal	29 augustus 2019	Liberation Route Ambassadors Cycling Tour.	Best	Museum Bevrijdende Vleugels Liberation Route Europe i.s.m. Brabant Remembers (Visit Brabant)	Op uitnodiging van Liberation Route Europe en Ambassadeur Pete Hoekstra (VS) zijn diverse ambassadeurs (Canada, Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, België, Duitsland, Polen, Australië en Nieuw-Zeeland) uitgenodigd op een fietstour door Brabant en Gelderland.
Call for Proposal	30 augustus 2019	Bergeijk Remembers	Bergeijk	Gemeente Bergeijk	

Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid

Nationaal Comité	31 augustus 2019	Nationale Start 75 jaar Herdenken	Terneuzen	Nationaal Comité 4 & 5 mei, Provincie Zeeland	Nationaal startmoment is een initiatief van Nationaal Comité. Brabant Remembers zal met het project 'STILLEVEN'S' vertegenwoordigd zijn tijdens het dagprogramma in het 'plein van de vrijheid'.
Call for Proposal	1 september 2019	Eindhoven 75 jaar bevrijd	Eindhoven	Bibliotheek Eindhoven	75 jaar bevrijd Oud vertelt jong
Call for Proposal	1 september 2019	Vrouwen voor Vrijheid	Veghel	Stichting Vrienden van Poehaa	Horen Zeggen project
Call for Proposal	1 september 2019	Escape Room De weg naar vrijheid	Helmond		
N.v.t.	7 september 2019	Opening tentoonstelling 75 jaar Market Garden	Nijnsel	Oranje comité Sint-Oedenrode	
N.v.t.	7 september 2019	Design van het Derde Rijk	's-Hertogenbosch	Design Museum Den Bosch	Tentoonstelling van 8 september 2019 t/m 19 januari 2020. Brief van het Design Museum aan de CdK met daarin informatie over de controversiële tentoonstelling Design van het Derde Rijk, inclusief open uitnodiging om aanwezig te zijn bij de opening op 7 september.
Samenwerkingsproject	8 september 2019	Herdenking Ontruiming Kamp Vught	Vught	Kamp Vught	5-jaarlijkse herdenking over de ontruiming van Nationaal Monument Kamp Vught. Vlak voor de bevrijding van het zuiden van Nederland zijn in het kamp honderden mensen doodgeschoten. Bijna alle 3400 overgebleven gevangenen werden in treinwagons afgevoerd naar concentratiekampen in Duitsland.
N.v.t.	8 september 2019	Bloemencorso Valkenswaard	Valkenswaard	Bloemencorso Valkenswaard	Thema: 'Bravo! Brabant' ondertitel '75 jaar vrijheid'. Qua ontwerpen van de wagens is er weinig tot geen link met het thema 'bevrijding' of met de verhalen van Brabant Remembers.
Samenwerkingsproject	9 september 2019	Biesbosch 75 jaar bevrijd	Biesbosch		
Iconisch	9 t/m 11 september 2019	Internationale Jongerenconferentie Waalre	Waalre/ Eindhoven	Brabant Remembers / Erfgoed Brabant	Samen met Erfgoed Brabant en de provincie Noord-Brabant organiseert Brabant Remembers '40-'45 de Internationale Jongerenconferentie in Waalre in september 2019. De Internationale jongerenconferentie is het kick-off moment voor de activiteiten die er in dit bijzondere jaar worden georganiseerd in het kader van Brabant Remembers. Speciale aandacht gaat uit naar het betrekken van jongeren uit de geallieerde landen, uit Duitsland en uit landen waar recentelijk nog oorlog was (of nog woedt). Binnen dit netwerk is een kernteam van 15 jongeren samengesteld dat de conferentie zelf ook gaat organiseren.
Iconisch	11 september 2019	Provinciale Herdenking Brabants Gesneuvelden	Waalre	Stichting Herdenking Brabants Gesneuvelden	Frank Petter (burgemeester Bergen op Zoom) is voorzitter. Guus Meeuwis spreekt. Alle Brabantse burgemeesters (+ twee kinderen uit hun gemeente) en Statenleden zijn uitgenodigd. Amerikaanse ambassadeur aanwezig.
Samenwerkingsproject	12 september 2019	Start Operatie Market Garden	Leopoldsburg	Stichting OMG 2019	weekend van 12 t/m 14 september is er een kampement met diverse activiteiten in Leopoldsburg.

Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid

N.v.t.	12 september 2019	Openingsceremonie 75 jaar bevrijding Limburg	Mesch (L)	Provincie Limburg	In Mesch zetten 75 jaar geleden de eerste geallieerden voet op Nederlandse bodem. Deze ceremonie is de start van het herdenkingsprogramma in Limburg dat tot 3 maart 2020 duurt.
Call for Proposal	12 t/m 22 september 2019	Toneelstuk 'Meesterlijk Verzet'	Hoogeloon	Toneelvereniging Pancratius Hoogeloon	Op een aantal avonden wordt telkens een groepje van 25 begeleid door een 'gids' die de avonturen van Mister Goossens verteld.
N.v.t.	13 september 2019	Onthulling 'plaquette' ter nagedachte aan omgekomen Statenleden tijdens WOII	's-Hertogenbosch	Provincie Noord-Brabant	
N.v.t.	13 september 2019	Opening Herdenkingsweek	Valkenswaard	Heemkundekring Weerderheem	
N.v.t.	13 september 2019	Festiviteiten Bevrijdingsmonument Koningsplein	Maastricht (L)	Provincie Limburg	Kranslegging bij het monument en aansluitend het openluchtspel 'Liberation' en bevrijdingsbal.
Call for Proposal	13 t/m 15 september 2019	Lifvik	Deurne	Theater Centrale	Een belevingstheater voorstelling, geen musical, geen toneelvoorstelling, niet in een theater maar op een bijzondere locatie: Natuurpoort de Peel. De voorstelling, geschreven door Marjolein Teepen, gaat over een meisje in de oorlog die de dingen anders ziet dan dat ze zijn...
Call for Proposal	14 en 15 september 2019	Liberation Obstacle Run	Oss	Gemeente Oss	
Samenwerkingsproject	14 september 2019	Operatie Market Garden route Zuid	Diversen	Stichting OMG 2019	Route van Leopoldsburg (B) naar Basecamp Veghel (Meierijstad)
Call for Proposal	14, 15, 21 en 22 september 2019	Biesbosch onder Vuur: terwijl de vogels slapen	Drimmelen	St. Vrienden van de Biesbosch	10 unieke Theatervoorstelling 'Biesbosch onder Vuur' over de Biesboschcrossers, in een kreek in de Biesbosch. Op beide zaterdagdagen 2 voorstellingen (15.30 uur en 18.00 uur), op beide zondagdagen 3 voorstellingen (waarvan steeds één speciaal voor kinderen van 8 tot 12 jaar om 12.30 uur).
N.v.t.	15 september 2019	Huldiging WO2 veteranen	Veghel	Stichting Nederland-Amerika en JUMBO B.V.	Tijdens een dinershow worden 20 WO2-oorlogsveteranen gehuldigd. Hierbij zijn de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht en de CdK aanwezig op uitnodiging van de heer Van Eerd.
N.v.t.	15 september 2019	Liberation Concert	Margraten (L)	Provincie Limburg	Het Liberation Concert is een muzikaal eerbetoon aan onze bevrijders op de Amerikaanse begraafplaats in Margraten. Philharmonie Zuid-Nederland, Studium Chorale en het Brabants Koor brengen Gustav Mahler's tweede symfonie ten gehore.
N.v.t.	17 september 2019	Herdenking bevrijding Grave	Grave		
N.v.t.	17 september 2019	Herdenking bevrijding Valkenswaard	Valkenswaard		

Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid

N.v.t.	17 september 2019	Herdenking bevrijding Meierijstad	Meierijstad		Herdenkingsplechtigheid bij de Eerdse Molen.
Samenwerkingsproject	Van 14 t/m 22 september 2019	Basecamp Operatie Market Garden	Meierijstad	OMG2019	Basecamp in Meierijstad van 14 t/m 22 september 2019
N.v.t.	18 september 2019	Herdenking Bevrijding Eindhoven	Eindhoven	Stichting 18 september	Defilé viering bevrijding (75ste editie).
Samenwerkingsproject	19 september 2019	Historische Sprong Son	Son		Het Round Canopy Parachuting Team (RCPT) herdenkingsprongen op historische locaties. Het RCPT is een internationaal parachutistenteam met onder haar leden 26 nationaliteiten. Het team organiseert parachutesprongen om hen te gedenken die voor onze vrijheid gevochten hebben. In de stijl zoals ze tijdens Operatie Market Garden in 1944 ook gesprongen zijn, met authentieke uniformen en vanuit een C47 (Dakota)
Call for Proposal	19 september 2019	Start Bevrijdingsvuur Estafette De Peel	Asten	Museum Klok en Peel	Op 19 september zal in Asten het bevrijdingsvuur worden ontstoken als start voor de bevrijding van 7 Peelgemeenten. Het bevrijdingsvuur wordt op 18 september opgehaald in Eindhoven en overnacht in de kerk van Ommel. Op 19 september zal het aldaar worden opgehaald en naar Asten worden gebracht. De burgemeester van Asten zal als eerste het vuur ontsteken als start voor de bevrijding van de Peel. Hierna zullen alle burgemeesters een fakkel ontsteken aan het bevrijdingsvuur en de fakkel doorgeven aan de lopers uit hun gemeente.
Samenwerkingsproject	19 september t/m 24 november 2019	'De weg naar de vrijheid' - Jong en oud samen op het toneel	10 locaties (Eindhoven, Ravenstein, Asten-Heusden, Dongen, Molenschot, Rijsbergen, Haren, Moergestel, Vinkel en Oss)	KBO Brabant	Senioren van 10 Brabantse KBO-Afdelingen werken aan de voorstellingen, samen met jongeren van o.a. Avans Hogeschool, het Koning Willem I college in 's-Hertogenbosch, Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur (KSE), het CKE uit Eindhoven en diverse andere scholen en organisaties. Het project is mede mogelijk gemaakt door ZonMw in het kader van Maatschappelijke diensttijd voor jongeren. Het toneelstuk gaat over twee Brabantse gezinnen in de oorlog, over gewone mensen in ongewone situaties. De rode draad in het verhaal betreft moeilijke keuzes en dilemma's en dat is tegelijk ook de brug naar het heden. Het universele verhaal heeft in meerdere gemeenten waargebeurde lokale accenten gekregen. In totaal gaat het om ruim 19 voorstellingen.
N.v.t.	20 september 2019	Bridge to Liberation experience	Arnhem	Stichting Bridge to Liberation	Samen kiezen voor vrede en vrijheid. De grootste experience van Nederland; een wereld van 360 graden met muziek, visuele effecten, film en dans! We nemen je op spectaculaire wijze mee in waargebeurde persoonlijke verhalen ten tijde van de Slag om Arnhem. Spannende, mooie en ontroerende verhalen die je zo in "het nu" zou kunnen plaatsen. Je beleeft samen met duizenden anderen bij de John Frostbrug in Arnhem de impact van oorlog en de waarde van vrijheid.

Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid

Call for Proposal	21 september 2019	Bevrijdingsfestival Liberation 040	Eindhoven	Stichting Liberation 040	Voor de tweede keer sinds de bevrijding van Eindhoven in 1944 zal er een écht bevrijdingsfestival worden georganiseerd, midden op het 18 Septemberplein, in het centrum van de stad. Het festival, genaamd 'Liberation 040', is een initiatief van Eindhovense studenten en wil de jongere generaties van de stad meer betrekken bij het vieren van onze bevrijding en ze bewust maken van het belang van onze vrijheid.
Call for Proposal	21 september 2019	Storytellers 75 jaar na WO2	Eindhoven	Studio 040 / Bibliotheek Eindhoven	
Call for Proposal	22 september 2019	Bevrijdingsconcert 'The Armed Man'	Eindhoven	Mannenkoor Lambardi en Vocaal Ensemble Sirena	Op zondagmiddag 22 september a.s. geeft het Mannenkoor Lambardi uit Helmond samen met het Vocaal Ensemble uit Eindhoven en het Gemengd Koor Synoidos en de Harmonie St. Ceacilia uit Limburg het Bevrijdingsconcert "The Armed Man" in het Muziekgebouw te Eindhoven. Gezamenlijk meer dan 260 musici.
Samenwerkingsproject	22 september 2019	Operatie Market Garden route Noord	Diversen	OMG2019	
N.v.t.	25 september 2019	Herdenking Bevrijding Helmond	Helmond		
Samenwerkingsproject	26 september 2019	Opening 'Fietsbrug' door Oorlogsmuseum Overloon	Overloon	Oorlogsmuseum Overloon	'Fietsbrug' is een deelproject van 'renovatie fase 2', dat in zijn geheel in het voorjaar van 2020 wordt opgeleverd. Voor het totaalproject hebben we op 6 juli 2018 €1 miljoen subsidie verleend. Ook het vfonds draagt in totaal €1 miljoen bij.
Samenwerkingsproject	11 oktober t/m 3 november	Mobiele Expositie generaal Maczek Museum	Breda	Generaal Maczek Museum	In het kader van de viering van 75 jaar Vrijheid plaatst het Generaal Maczekmuseum op het Kasteelplein een labrynt van metalen wanden. Tussen de wanden zijn museale uitingen met beeld en geluid te zien en te horen over de geschiedenis van de 1e Poolse pantserdivisie van Generaal Maczek die onder meer Breda bevrijdde. De toelichting is in het Nederlands, Pools en Engels. De expositie is in Polen geproduceerd in opdracht van het Pools Nationaal Historisch Museum. Hij is in september in Warschau te zien. Daarna volgt Breda.
Samenwerkingsproject	17 t/m 20 en 23 t/m 27 oktober 2019	Openlucht Spektakelstuk Supersum	Bergen op Zoom	Stichting de Vierschaar	Speciaal voor het jubileum van 75 jaar Bevrijding Brabantse Wal voert Stichting De Vierschaar een openluchtspel op over de Tweede Wereldoorlog in deze regio. In het theaterspektakel volgen we een aantal Bergenaren in die soms heftige strijd naar het punt waarop zij uiteindelijk toch kunnen zeggen dat zij al hun tegenslagen, hun vijanden en zichzelf hebben overwonnen. De gerestaureerde Waterschans in Bergen op Zoom vormt het unieke decor voor dit spektakelstuk.

Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid

Samenwerkings- project	Gehele maand oktober	Herdenking Bergen op Zoom / Slag om de Schelde	Bergen op Zoom / Steenberg / Woensdrecht	Provincie Brabant, Provincie Zeeland, Bergen op Zoom, Bevrijdingsmuseum Zeeland, Stichting Bevrijding Brabantse Wal	De herdenking van de Slag om de Schelde is een samenwerkingsproject binnen Brabant Remembers, met o.a. de gemeente Bergen op Zoom, Provincie Zeeland en de Canadese ambassade. Stichting Herdenking Brabantse Wal is één van de Brabant Remembers-partners. Er worden diverse activiteiten, herdenkingen en evenementen georganiseerd.
Iconisch	19 t/m 27 oktober 2019	Dutch Design Week / Expositie STILLevens	Diversen	Stichting Crossroads Brabant / Brabant Remembers	STILLEVENENS is een collectie van 75 maquettes op schaal 1:87/H0. Iedere maquette vertelt over een beslissend moment in een persoonlijk verhaal. De expositie is van de hand van social designer en kunstenaar Rocco Verdult. Door deze beeldende vorm van de geschiedenis uiteindelijk ook te laten reizen als expositie en op diverse plekken in de provincie, Nederland of zelfs Europa op te stellen willen we het bereik van de menselijke oorlogsverhalen vergroten.
N.v.t.	23 t/m 27 oktober	Tussen Hoop & Stenen	's-Hertogenbosch	De Meierij Theaterproducties	Aangrijpend muziektheater met verhalen en gebeurtenissen rondom de bezetting en bevrijding van 's-Hertogenbosch tussen 1940 en 1944.
Call for Proposal	24 t/m 27 oktober 2019	Esch in oorlogstijd	Esch		
N.v.t.	26 oktober 2019	Viering 75 jaar vrijheid	Udenhout		
Call for Proposal	26 oktober 2019	Blind Walls Gallery Maczek	Breda	Stichting Graphic Design Festival Breda	
Samenwerkings- project	26 oktober 2019	Herdenking Bevrijding Den Bosch	Den Bosch	Gemeente Den Bosch	Herdenking van de bevrijding van 's-Hertogenbosch door The Welsh Division. Een officiële receptie in het Stadhuis gaat vooraf aan de speciale herdenkingsdienst in de Sint-Janskathedraal. Daarna zal een parade c.q. static show worden vormgegeven en 's middags vindt de officiële herdenkingsceremonie bij het Welsh Division Memorial plaats.
Call for Proposal	26 oktober 2019	Herbeleving Schijnvliegveld De Kiek	Riel	Vrienden de Kiek	Op 26 oktober wordt het Schijnvliegveld 'De Kiek' ook wel bekend als 'SF37 Kamerun', geopend. Een gedeelte van het voormalige schijnvliegveld is op een bijzondere manier ingericht zodat de verhalen en gebeurtenissen op deze plek herbeleefd kunnen worden. Zo is een vliegtuig geplaatst, een bunker opgeknapt, paden aangelegd en informatiepanelen geplaatst. De plek ligt aan het toeristische fietspad, Het Bels Lijntje en gaat functioneren als een rustplek met een beleving. De opening is vrij toegankelijk.
Call for Proposal	26 oktober 2019	Lopend FREEDOM vuur	Eindhoven, Den Bosch, Tilburg, Breda, Roosendaal	Vrienden van 18 september	Lopend FREEDOM Vuurtje" is een initiatief om hardlopend in estafettevorm met het bevrijdingsvuur deze steden aan te doen en zo aandacht te vragen voor het thema "Bevrijding & Vrijheid". Het doel is, op een sportieve en verbroederende manier, het herdenken en waarderen van onze vrijheid bij een zo breed mogelijk publiek onder de aandacht te brengen.

Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid

Samenwerkingsproject	27 oktober 2019	Memorial Day of Canada in the Netherlands	Bergen op Zoom	Stichting de Brabantse Wal	Voor onze relatieopbouw met Zeeland en de Canadese ambassade is deze plechtigheid een markant moment. In dit weekend is tevens de opening van de uitbreiding van het Bevrijdingsmuseum Zeeland op vrijdag, en op zaterdag de toertocht door Zeeland en de Brabantse Wal gemeenten, afgerond met het defilé in Bergen op Zoom.
Samenwerkingsproject	29 oktober 2019	Opening Generaal Maczek Memorial	Breda	Stichting Generaal Maczek Memorial	Naast het Pools Militair Ereveld in Breda wordt het Generaal Maczek Memorial ontwikkeld. Dit memorial biedt ruimte voor erkenning en herdenking van de bijdrage die de Poolse strijders hebben geleverd aan de bevrijding van grote delen van Nederland. Zo komt er een informatie- en documentatiecentrum, een auditorium en een ruimte voor bezinning. Ook biedt het memorial een thuisbasis voor het Generaal Maczek Museum met een permanente tentoonstelling.
Samenwerkingsproject	29 oktober 2019	Herdenking Bevrijding Breda	Breda	Stichting Herdenking Bevrijding Breda	Bij de opening van het Generaal Maczek Museum is de Poolse gemeenschap in Breda actief betrokken. Brabant Remembers onderzoekt samen met de gemeente Breda of er een Poolse maand kan worden georganiseerd. Relatie met de opening van het Maczek Museum.
Samenwerkingsproject	29 oktober 2019	Opening kunstproject 'Pamiec'	Breda	-	Vanwege de viering van 75 jaar vrijheid en een jarenlange stedenband met de Poolse stad Wroclaw, schenkt Wroclaw een kunstwerk aan Breda. Het kunstwerk is gemaakt door Tomasz Tomaszewski, een beeldhouwer uit Wroclaw. Het kunstwerk heeft de naam 'Pamiec', dat staat voor 'Herinnering'. Het verbeeldt het achtergebleven spoor van een Poolse Tank. Het kunstwerk wordt gevormd door uit steen gehakte 'sporen'.
Call for Proposal	4-11-2019	Herdenking Stadhuisramp Heusden	Heusden	Stichting Vrienden van het Gouveneurshuis	Jaarlijkse herdenking. Ditmaal voor de 75 ^e maal.
Samenwerkingsproject	27 november 2019	Opening vernieuwd Nationaal Monument Kamp Vught	Vught	Nationaal Monument Kamp Vught	Voor het project hebben we op 6 juli 2018 €1 miljoen subsidie verleend. Ook het Ministerie van VWS draagt €1 miljoen bij. Het fonds draagt in totaal €0,8 miljoen bij.
Samenwerkingsproject	9 t/m 16 november 2019	Glow	Eindhoven		GLOW gaat in 2019 aandacht schenken aan Brabant Remembers. Doel van samenwerking is extra aandacht voor Brabant Remembers bij een breed cultureel geïnteresseerd publiek. Voornemen is om tijdens GLOW een permanent lichtkunstwerk te openen.
Nationaal Comité	26 januari 2020	International Holocaust Remembrance Day	Nationaal	Nationaal Comité 4 & 5 mei	In november 2005 hebben de Verenigde Naties besloten dat de bevrijding van Auschwitz op 27 januari 1945 voortaan als Holocaust Memorial Day (Internationale Herdenkingsdag van de Slachtoffers van de Holocaust) herdacht zal worden. Het Nederlands Auschwitz Comité organiseert jaarlijks op de laatste zondag van januari de herdenking.

Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid

Samenwerkings- project	4 en 5 februari 2020	Liberation Route Europe Forum	Internationaal	Liberation Route Europe Foundation	We zijn als Provincie partner van de Liberation Route Europe Foundation via Brabant Remembers. Het Programma bestaat uit 3 delen: 1. LRE Expo : netwerkevent voor touroperators, musea etc (hier is Brabant Remembers en VisitBrabant altijd bij aanwezig) 2. LRE Conference : congres/symposium, met aansprekende sprekers, over WOII historie en recente ontwikkelingen in beleid e.d. Hier zijn partners Brabant Remembers en Provincie ambtelijk vertegenwoordigd. 3. LRE Gala : netwerkevent met diner voor leden van LRE (bestuurders van overheden, musea, toeristenorganisaties e.d.)
Iconisch	Eerste kwartaal 2020	Opening Iconisch project Brabant Remembers	NM Kamp Vught	Stichting Crossroads Brabant / Brabant Remembers	Tony Oursler (nog niet bevestigd) maakt een videoprojectie op het bos rondom het terrein van Nationaal Monument Kamp Vught.
Iconisch	Eerste kwartaal 2020	Opening Iconisch project Brabant Remembers	Museum Bevrijdende Vleugels Best	Stichting Crossroads Brabant / Brabant Remembers	Blauwe Uur maakt Airborne, een installatie en videoprojectie over de droppings van parachutisten nabij Best, op het terrein van Bevrijdende Vleugels Best.
Iconisch	Eerste kwartaal 2020	Opening Iconisch project Brabant Remembers	Biesbosch	Stichting Crossroads Brabant / Brabant Remembers	Leonard van Munster maakt een installatie in de Biesbosch, over de crossings tussen bevrijd en bezet Nederland, voor en nabij het Biesbosch Museumeiland.
Iconisch	Eerste kwartaal 2020	Opening Iconisch project Brabant Remembers	Ysselsteyn (L) / Overloon	Stichting Crossroads Brabant / Brabant Remembers	Strijbos & Van Rijswijk maakt een geluidskunstwerk op de Duitse militaire begraafplaats in Ysselsteyn, voor het nabije Oorlogsmuseum Overloon.
Samenwerkings- project	2020	Opening Renovatie fase 2 Oorlogsmuseum Overloon	Boxmeer	Oorlogsmuseum Overloon	Voor dit project hebben we op 6 juli 2018 €1 miljoen subsidie verleend. Ook het vfonds draagt in totaal €1 miljoen bij.
Nationaal Comité	Hele maand april 2020	Maand van de vrijheid	Nederland	Nationaal Comité 4 & 5 mei	Het nationale hoogtepunt van 75 jaar Viering Bevrijding vindt plaats op 5 mei 2020 en in de april maand die daaraan vooraf gaat. Deze periode wordt door het hele land ervaren als hét moment om stil te staan bij de Tweede Wereldoorlog en het vieren van de vrijheid. In elke provincie rijdt een campagne-bus die oproept de vrijheid door te geven en verhalen ophaalt zodat letterlijk iedereen kan meedoen. Na een nationale start van de campagne worden de touringcars welkom geheten door de commissarissen van de koning, burgemeesters, directeuren van scholen, musea en deelnemende bedrijven.

Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid

Call for Proposal	1 mei 2020	FACING FREEDOM (heel mei)	Overloon		
Call for Proposal	mei 2020	Theatervoorstelling Brabant Remembers	Best	Rel Entertainment (producent), Bevrijdende Vleugels Best (locatie)	De nieuwe musicalproductie van REL Entertainment is het op waarheid gebaseerde verhaal over 5 jaar dagelijks leven in oorlogstijd. 5 jaar waarin duidelijk wordt dat niets en niemand meer is zoals vóór 10 mei. Waarin een groep vrienden de keuzes van hun leven maken en waarin kleine namen tot helden uitgroeien.
Nationaal Comité	4 mei 2020	Dodenherdenking		Nationaal Comité 4 & 5 mei	Diverse activiteiten/herdenkingen door Nederland verspreid
N.v.t.	4-5-2020	Herdenkingsbijeenkomst slachtoffers NM Kamp Vught	Vught	NM Kamp Vught	
N.v.t.	5-5-2020	Oisterwijk in WO2	Oisterwijk		
Nationaal Comité	5-5-2020	Bevrijdingsdag		Nationaal Comité 4 & 5 mei	Diverse activiteiten/herdenkingen door Nederland verspreid
Samenwerkingsproject	5-5-2020	Bevrijdingsfestival Brabant	's-Hertogenbosch	Bevrijdingsfestival Brabant	Op 5 mei vieren we dat we in Nederland in vrijheid leven. We dansen, proosten en lachen, maar realiseren ons ook dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. Dat die kwetsbaar is, en we in onze handjes mogen knippen met onze leefomstandigheden. We tonen ons solidair met de mensen die niet in vrijheid leven, en bezinnen ons op het belang van het delen en in stand houden van vrijheid. Want vrijheid geef je door! Bevrijdingsfestival Brabant vindt plaats op de Pettelaarse Schans in 's-Hertogenbosch.
Samenwerkingsproject	5-5-2020	Start Internationaal Muziektheater	Tilburg	Theaterfestival Boulevard	Samen met Theaterfestival Boulevard in 's-Hertogenbosch en Teun Mosk wordt een voorstelling ontwikkeld met internationale theatermakers die ingaat op het einde van de Tweede Wereldoorlog en nadrukkelijk aandacht heeft voor de bevrijdingsgeschiedenis van Indië. Uitvoering start op 15 augustus 2020 en de gaat daarna rondtrekken door het land. Doel van samenwerking is extra aandacht voor Brabant Remembers bij een breed cultureel geïnteresseerd publiek.
Samenwerkingsproject	7-5-2020	Oorlog in de Peel	Peelgemeenten		
Samenwerkingsproject	1-8-2020	Internationaal Muziektheater	Diversen	Brabant Remembers / Theaterfestival Boulevard	Samen met Theaterfestival Boulevard in 's-Hertogenbosch en Teun Mosk wordt een voorstelling ontwikkeld met internationale theatermakers die ingaat op het einde van de Tweede Wereldoorlog en nadrukkelijk aandacht heeft voor de bevrijdingsgeschiedenis van Indië.

Overzicht activiteiten 75 jaar vrijheid

Nationaal Comité	15-8-2020	Slotevenement Einde oorlog		Nationaal Comité 4 & 5 mei	
Iconisch	9-9-2020	Provinciale Herdenking Brabants Gesneuvelden	Waalre	Stichting Herdenking Brabants Gesneuvelden	Frank Petter (burgemeester Bergen op Zoom) is voorzitter
N.v.t.	17-9-2020	Herdenking bevrijding Valkenswaard	Valkenswaard		
N.v.t.	17-9-2020	Herdenking bevrijding Meierijstad	Meierijstad		
N.v.t.	18-9-2020	Herdenking Bevrijding Eindhoven	Eindhoven	Stichting 18 september	
N.v.t.	25-9-2020	Herdenking Bevrijding Helmond	Helmond		
Nationaal Comité	24-10-2020	Slotevenement 75 Verenigde Naties		NatCom 4&5mei	Eventueel evenement aanvullend op slotevenement van 15-8-2020
N.v.t.	29-10-2020	Herdenking Bevrijding Breda	Breda	Herdenking Bevrijding Breda	
N.v.t.	27-10-2020	Herdenking Bevrijding Den Bosch	Den Bosch		
Samenwerkingsproject	27-10-2020	Herdenking Bevrijding Bergen op Zoom	Bergen op Zoom		Met (onder voorbehoud) de opening van het bezoekerscentrum op de Militaire Erevelden